

**Kritik mot Psykiatri Nordväst inom Stockholms läns sjukvårdsområde,
Stockholms läns landsting, för hanteringen av en patients JO-anmälan**

Beslutet i korthet: En patient lämnade, när hon var föremål för slutna vård enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, LPT, en JO-anmälan till en sjuksköterska för vidarebefordran till JO. I stället för att skicka anmälan till JO utan dröjsmål lade sjuksköterskan in anmälan i patientens journal. Hanteringen förtjänar kritik.

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 20 juli 2011, framförde AA klagomål mot Psykiatri Nordväst (avd. 130 vid Danderyds sjukhus) inom Stockholms läns sjukvårdsområde, Stockholms läns landsting.

AA anförde bl.a. följande. I juni 2011 blev hon föremål för tvångsvård. Den 14 juli 2011 lämnade hon en JO-anmälan till en sjuksköterska vid den avdelning där hon vårdades för att denne skulle skicka in anmälan till JO. Sjuksköterskan vägrade att vidarebefordra anmälan till JO. Den 19 juli 2011 bad hon på nytt sjuksköterskan att skicka in anmälan till JO. Hon fick då till svar att hennes JO-anmälan lagts i hennes patientjournal och att hon var tvungen att prata med en läkare för att ”få lov att JO-anmäla”.

Utredning

Inledningsvis inhämtade JO den aktuella patientjournalen såvitt avsåg de läkarförda journalanteckningarna för tiden den 10–31 juli 2011 samt den JO-anmälan som AA lämnat till sjukhuset för vidarebefordran till JO.

Därefter anmodades Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde att inkomma med utredning och yttrande över vad som framförts i AA:s anmälan såvitt avsåg att avdelningen inte vidarebefordrat hennes anmälan till JO.

I styrelsens remissvar hänvisades till yttranden undertecknade av BB, chefsöverläkare vid Psykiatri Nordväst, och CC, chefssjuksköterska vid avdelning 130, Danderyd sjukhus.

Chefsöverläkaren BB yttrande följande.

Undertecknad har hört medicinskt ansvarig och chefsjuksköterska för avdelningen och därmed funnit att misstag har begåtts av tjänstgörande sjuksköterska som tog emot dokumentationen i enlighet med bifogad bilaga upprättad av chefsjuksköterska CC. I detta yttrande framgår också att det handlar om ett misstag från personal som var ny i tjänsten, varför det finns anledning för vår verksamhet att se över introduktionen för nyanställd omvårdnadspersonal för att säkerställa att en liknande händelse inte upprepas.

Jag beklagar det inträffade.

Chefssjuksköterskan CC yttrade följande.

Jag beklagar att ssk DD inte skickade anmälan till JO direkt. Detta är annars en rutin som vi håller mycket hårt på.

Vår rutin säger att varje patient som vill skriva en avvikelse ska göra det med eventuell hjälp och att den ska omgående skickas i väg till rätt instans.

Ssk DD var ny som sjuksköterska och antagligen osäker på hur han skulle göra. Anmälan ligger fortfarande kvar i AA:s journal.

Jag beklagar djupt det som hänt.

Bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att AA var föremål för slutna vård enligt lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård, LPT, när hon lämnade sin JO-anmälan till en sjuksköterska för vidarebefordran till JO. AA skickade själv in en anmälan till JO när hon kort tid senare hade permission.

I 22 a § LPT anges att chefsöverläkaren får besluta att övervaka försändelser från en patient, om det är nödvändigt med hänsyn till vården eller rehabiliteringen av patienten eller för att undvika att någon annan lider skada. För detta ändamål får chefsöverläkaren öppna, ta del av och kvarhålla försändelser från patienten. I bestämmelsens andra stycke anges att en försändelse från en patient till en svensk myndighet, advokat, patientens offentliga biträde eller ett internationellt organ som har av Sverige erkänd behörighet att ta emot klagomål från enskilda ska vidarebefordras utan föregående granskning.

Bestämmelsen i 22 a § första stycket LPT reglerar under vilka förutsättningar chefsöverläkaren får fatta beslut om att övervaka och – för det ändamålet – öppna, ta del av och kvarhålla försändelser från en patient. En tillämpning av bestämmelsen har över huvud taget inte varit aktuell i detta fall.

Självfallet skulle den sjuksköterska som mottog AA:s JO-anmälan ha sett till att anmälan tillställdes JO utan dröjsmål. Så kom dock inte att ske utan anmälan lades i stället i AA:s patientjournal. Såvitt framgår av anmälan har sjuksköterskan haft uppfattningen att AA var tvungen att tala med en läkare för att ”få lov att JO-anmäla”. Hanteringen förtjänar kritik.

Det är givetvis av största vikt att försändelser från patienter som ges slutna psykiatrisk tvångsvård omgående vidarebefordras om det inte finns rättsligt stöd för att agera på annat sätt. Av remissvaren framgår att myndigheten har rutiner för hur bl.a. anmälningar av nu aktuellt slag ska hanteras, men att dessa inte följdes

eftersom berörd sjuksköterska var ny i tjänst. Landstinget har beklagat händelsen och uppgett att det finns skäl att se över introduktionen av nyanställd personal. Jag anser mig kunna lämna saken med den kritik som framgår av det anförda.

Ärendet avslutas.